

Försvarsdepartementet

Enheten för cyber- och hybridfrågor

Er referens: Fö2024/00785**Vår referens:** 24-005

Netnod fick den 20 juni 2024 från Försvarsdepartementet möjlighet att komma med synpunkter på ett förslag på promemorian *Ett nytt Nationellt cybersäkerhetscenter – del 2*.

Netnod inkommer härmed med följande synpunkter:

- Informationsdelning delas upp i att antingen vara *intern* eller *extern*, där intern informationsdelning enbart avser informationsdelning mellan i centret ingående myndigheter
Informationsutbyte, eller tvåvägs informationsdelning, behöver ske mellan fler grupper än interna och externa, och betrodda parter kommer förutom myndigheter även inkludera privat sektor
- Utredningen gör bedömningen att NCSC inte är en självständig verksamhetsgren inom FRA i den mening som avses i 2 kap. 11 § TF och 8 kap. 2 § OSL.
Netnod ser ett behov av att om det så behövs ändra lagstiftning så att information som en myndighet väljer att dela med den del som ingår i centerverksamheten ska den självklart vara tillgänglig till alla i centret ingående myndigheter
- Den information som näringslivet delar med NCSC om incidenter, risker och sårbarheter är i regel skyddade av sekretess.
Det måste finnas tydlighet i hur information som lämnas till centret kan användas i annan verksamhet inom myndigheterna som brottsbekämpning och tillsyn. Vidare måste centret explicit ha processer för delgivning av sårbarhetsinformation, så kallade *Coordinated vulnerability disclosure processes*.

Sammanvägt anser Netnod att det inte finns några skäl att implementeringen av NCSC ska fördröjas, utan det bör ske snarast.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Patrik Fältström".

Patrik Fältström
Säkerhetschef

Tel: +46-706059051

Email: paf@netnod.se

Netnod AB
Greta Garbos väg 13
169 40 Solna

Bilaga 1 - Detaljerade kommentarer

1. Inledning

Utredningens två delar är överlag ett inslag i rätt riktning för att åstadkomma den förmågehöjning gällande cybersäkerhet som Sverige behöver, och den adresserar många av de problem som identifierats bland annat av Riksrevisionen. Dock har Netnod några generella och övergripande kommentarer som följer i löptext, samt några specifika kommentarer på vissa delar av utredningen.

På ett övergripande plan anser Netnod att det är otydligt vilken effekt förändringarna som föreslås i utredningen väntas få. Det är inte heller tydligt hur denna effekt ska mätas och utvärderas. Netnod anser att alla reformer måste ackompanjeras med tydliga mätbara förväntade effekter samt entydiga beskrivningar av hur dessa effekter ska mätas och sedan utvärderas¹.

Netnod anser att vikten av privata aktörer inte framgår i utredningen. Inte heller vikten av aktörer som har verksamhet utanför Sveriges gränser vilka är av betydelse för Sveriges funktion.

Kommentarerna i detta remissvar bör läsas i kontext av Netnods remissvar på del 1 av promemorian².

2. Informationsdelning och -utbyte

I kapitel 5 diskuteras informationsdelning. Netnod håller med Riksrevisionen (m.fl.) i deras bedömningar att denna idag inte fungerat effektivt varken inom de i centret ingående myndigheterna eller mellan centret och privat sektor.

Först anser Netnod utredaren för mycket talar om informationsdelning i form av en part som lämnar information till en annan part. Det vore bättre om man utgår från att det hela tiden sker informationsutbyte, dvs informationsdelning i båda riktningar, mellan två parter. En väl fungerande sådan skulle dessutom enligt Netnod öka incitamentet för att dela information med en annan part, nämligen att man får något tillbaka.

Netnod anser dessutom att utredaren för mycket tolkar existerande lagstiftning istället för att föreslå de ändringar som eventuellt behövs för att ett effektivt informationsutbyte ska kunna ske.

När en myndighet valt att dela viss information med centret måste denna kunna delas med alla andra i centret ingående myndigheter. Om en myndighet enbart vill dela information med en delmängd av de i centret ingående myndigheterna kan detta ske utanför

¹ Se liknande resonemang i Netnods remissvar rörande den svenska implementationen av NIS2, <https://www.netnod.se/regular-page/netnod-responds-swedish-implementation-nis2>

² Se <https://www.netnod.se/regular-page/netnod-responds-national-cybersecurity-center-consultation>

centerverksamheten. Denna möjlighet finns redan idag, och där gör denna utredning ingen skillnad.

Det kommer inom centrets verksamhet finnas deltagande från privata aktörer och information måste kunna utbytas med dessa, inklusive bakgrunds- och arbetsmaterial, till den grad att även dessa privata aktörer, och inte bara myndigheter, kan delta i centrets arbete på ett så effektivt sätt som möjligt.

Spridning av information måste ske från centret för att hålla intresset högt att dela information med centret. Vad som delas från centret kan variera men viktigast är inte vad som hänt, eller vad som gått fel, utan vad man bör göra för att inte drabbas själv. Det vill säga en väl definierad beskrivning av föreslagna förmågehöjande åtgärder.

Dessutom måste denna spridning kunna ske enligt en väldefinierad och effektiv process för delgivning av sårbarhetsinformation, eller på fackspråk en *Coordinated vulnerability disclosure process*. Normalt sker sådant stegvis och primärt till leverantörer och andra som till exempel bedriver verksamhet relaterad till kritisk infrastruktur.

Även information som kommer till centret, dvs en av de i centret ingående myndigheterna, måste skyddas. Om sådan kan användas av myndigheter för lättvindigt i form av brottsbekämpning eller tillsyn kan detta, men behöver inte, ha negativ påverkan på intresset av att dela information med centret. Att ha en explicit tystnadsplikt i offentlighet- och sekretesslagen på motsvarande sätt som ändring gjordes i 44 kap. 3 § vid fastslagning av Nationella Telesamverkansgruppen i lag kan vara en möjlighet.

Det är av yttersta vikt att privata aktörer kan dela information med centret utan att oroa sig för att informationen som delas ska komma på villovägar eller användas i ofördelaktiga syften för den som delar informationen.

3. Avslut

Netnod vill dock avsluta med att poängtera att inget nämnt i detta svar är så allvarligt att implementeringen av NCSC ska fördröjas. Däremot bör explicita uppgifter, tex genom instruktioner till de i centret ingående myndigheterna, ges för att lösa dessa problem. Detta för att se till att dessa frågetecken rätas ut, utan även för att regeringen ska skapa sig en möjlighet att mäta huruvida uppgifterna utförts.